

Etusivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>**Oikeudelliset ammatit**

Oikeudelliset ammatit

Viro

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Viron oikeusalan ammatteihin.

Oikeusalan ammatit – johdantoa

Oikeusalan ammatteja ovat Virossa seuraavat:

syyttäjä
tuomari
maallikkotuomari
apulaistuomari ja julkisasiamies
asianajaja
notaari
haastemies/ulosottomies
konkurssipesän hoitaja.

Syyttäjät

Organisaatio

Syyttäjälaitos on valtion virasto, joka kuuluu oikeusministeriön vastuualueeseen. Siinä on kaksi tasoa: valtakunnansyyttäjän virasto (korkein syyttäjänvirasto) ja neljä piirituomioistuimen yhteydessä toimivaa syyttäjänvirastoa.

Valtakunnansyyttäjän viraston vastuualueena on koko Viro, ja piirituomioistuinten syyttäjänvirastojen vastuualueet vastaavat poliisiprefektuurien toimialueita. Syyttäjälaitoksen johtajana toimii valtakunnansyyttäjä, jonka nimittää virkaan Viron hallitus. Oikeusministeri tekee nimitysehdotuksen, josta parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunta antaa lausuntonsa. Virkakausi on viisi vuotta.

Valtakunnansyyttäjä esittää vuosittain parlamentin keväätistunnossa parlamentin perustuslakivaliokunnalle yhteenvedon syyttäjälaitokselle laissa määrättyjen tehtävien suorittamisesta edellisenä kalenterivuonna.

Piirituomioistuimen syyttäjänviraston johtajana toimii pääsyyttäjä, jonka nimittää virkaan oikeusministeri. Nimitysehdotuksen tekee valtakunnansyyttäjä ja virkakausi on viisi vuotta.

Syyttäjiä on Virossa kahdeksanlaisia: valtakunnansyyttäjän virastossa toimivat valtakunnansyyttäjä, valtion pääsyyttäjät, valtiosyyttäjät ja apulaissyyttäjät, ja piirituomioistuinten syyttäjänvirastossa toimivat pääsyyttäjät, vanhemmat syyttäjät, erikoissyyttäjät, piirituomioistuimen syyttäjät ja apulaissyyttäjät.

Ks. myös [laki syyttäjälaitoksesta](#).

Tehtävä ja velvollisuudet

Syyttäjälaitosta koskevan lain mukaan syyttäjälaitos

osallistuu rikosten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi tarvittavan valvonnan suunnitteluun

johtaa esitutkiminennettelyjä rikosasioissa ja varmistaa niiden lainmukaisuuden ja tehokkuuden

edustaa syyttäjälaitosta tuomioistuimessa

hoitaa muita tehtäviä, jotka sille on määrätty syyttäjälaitosta koskevassa laissa.

Syyttäjälaitos hoitaa laissa määrätty tehtävänsä riippumattomasti.

Koska syyttäjä johtaa rikosoikeudellisia menettelyjä, hän opastaa esitutinnan suorittajaa todisteiden hankinnassa ja päättää tutkinnassa vahvistettujen tosiseikkojen perusteella syytteiden nostamisesta.

Syyttäjälaitosta koskevan perussäännön mukaan

valtakunnansyyttäjän virasto

varmistaa rikosasioissa esitutkiminennettelyn lainmukaisuuden ja tuloksellisuuden sekä edustaa syyttäjälaitosta kaikissa oikeusasteissa silloin kun kyseessä on rajatylittävä tai merkittävää julkista huomiota saanut rikos, joka liittyy ammatinharjoittamiseen, taloudelliseen toimintaan, asepalvelukseen tai ympäristöön tai joka kohdistuu oikeudenkäyttöä vastaan tai kuuluu järjestäytyneen rikollisuuden piiriin, kuten myös silloin kun kyseessä ovat rikokset ihmisyyttä ja kansainvälistä turvallisuutta vastaan, vakavammat valtioon kohdistuvat rikokset, syyttäjien tekemät rikokset ja muut valtakunnansyyttäjän nimeämät rikokset analysoi, valvoo ja neuvoa piirituomioistuinten syyttäjänvirastoja sekä analysoi ja yhtenäistää oikeuskäytäntöä ja syyttäjänvirastojen käytänteitä vastaa kansainvälisestä yhteistyöstä johtuvista velvoitteista ja osallistuu muun muassa Eurojustin toimintaan osallistuu syyttäjälaitoksen toimintaa koskevien lakien, tasavallan hallituksen asetusten ja hallinnollisten määräysten sekä oikeusministerin asetusten ja määräysten valmisteluun

osallistuu syyttäjänvirastoon ja sen tehtäviin liittyvien kehittämissuunnitelmien laatimiseen

hoitaa syyttäjänviraston suhdetoimintaa ja tiedottaa yleisölle sen toiminnasta

järjestää syyttäjänviraston henkilöstöhallinnon, koulutuksen, virkamiesten ja työtekijöiden työterveyshuollon ja työturvallisuusasiat sekä tekee henkilöstötilinpäätöksen

järjestää syyttäjien valintalautakunnan asiainhoidon

laatii syyttäjänviraston talousarvioluonnoksen ja varmistaa tulojen ja menojen kohdennetun käytön

järjestää syyttäjänviraston hallussa olevan valtion omaisuuden hallinnoinnin

hoitaa muita sille lailla, Viron parlamentin päätöksellä, tasavallan presidentin määräyksellä tai asetuksella taikka oikeusministeriön määräyksellä asetettuja tehtäviä.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomarin on oltava Viron kansalainen, joka on suorittanut kansallisella tasolla tunnustetun oikeustieteen maisterin tutkinnon tai jolla on Viron tasavallan koulutuslain 28 §:n 22 momentissa tarkoitettu sitä vastaava pätevyys tai vastaava ulkomainen pätevyys. Hänen on pystyttävä käyttämään viron kieltä edistyneellä tasolla, hänen on oltava moraaliseltaan nuhteeton ja hänellä on oltava tuomarina työskentelemiseen tarvittavat valmiudet ja henkilökohtaiset

ominaisuudet. Tuomarit nimitetään eliniäksi. Oikeusministerillä ei ole käsky- eikä kurinpitovaltaa tuomareihin nähden. Tuomari voidaan erottaa virasta vain lainvoimaisella oikeuden päätöksellä. Tuomarin ylin eläkeikä on 67 vuotta, mutta virka-aikaa on kuitenkin mahdollista pidentää.

Tuomariksi ei voi nimittää henkilöä,

joka on tuomittu rikoksesta,

joka on erotettu tuomarin, notaarin tai haastemiehen virasta,

joka on erotettu asianajajaliitosta,

joka on pantu viralta kurinpitोरikkomuksen vuoksi,

joka on konkurssivelallinen,

joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa tilintarkastajana, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista,

joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa patenttiasiamiehenä, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista,

joka on menettänyt valantehteen kääntäjän aseman valantehtneistä kääntäjistä annetun lain 28 §:n 3 momentin 3 alamomentin nojalla.

Käräjäoikeuden tai hallintotuomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on vastaavan pätevyyden hankkimisen jälkeen vähintään viisi vuotta kokemusta oikeudellisista tehtävistä tai joka on työskennellyt vähintään kolme vuotta esittelijänä tai julkisasiamiehenä ja on suorittanut tuomarin tutkinnon tai on vapautettu siitä.

Piirituomioistuimen tuomariksi voidaan nimittää kokenut ja tunnustettu lakimies, joka on suorittanut tuomarin tutkinnon. Tuomarin tutkintoa ei vaadita henkilöltä, joka on juuri ennen nimittämistään toiminut tuomarina.

Korkeimman oikeuden tuomariksi voidaan nimittää kokenut ja tunnustettu lakimies.

Tuomarit nimitetään virkaan julkisen kilpailun perusteella.

Tuomari voi tuomarintoimensa ohella tehdä vain opetus- ja tutkimustyötä. Tuomarin on ilmoitettava tuomarintoimensa ulkopuolisesta työstä tuomioistuimen päällikkötuomarille. Tällainen työ ei saa haitata tuomarin virallisten tehtävien hoitamista eikä riippumattomuutta. Tuomari ei voi olla Viron parlamentin jäsen, kunnan- tai kaupunginvaltuuston jäsen puolueen jäsen yksityisyrityksen perustaja, yrityksen johtamiseen osallistuva osakas, johtoryhmän tai hallituksen jäsen, ulkomaalaisen tytäryhtiön johtaja konkurssipesän hoitaja, konkurssilautakunnan jäsen, takavarikon täytäntöönpanija kiinteistöasioissa eikä niiden osapuolten valitsema välimies.

Tuomari voidaan erottaa virasta vain oikeuden päätöksellä. Virassa olevaa ensimmäisen tai toisen oikeusasteen tuomaria voi syyttää rikosasiassa vain korkeimman oikeuden täysistunnon esityksestä ja Viron tasavallan presidentin suostumuksella. Virassa olevaa korkeimman oikeuden tuomaria voi syyttää rikosasiassa vain oikeuskanslerin esityksestä ja Viron parlamentin jäsenten enemmistön suostumuksella.

Tuomareita koskevista vaatimuksista, tuomariharjoittelusta ja velvollisuuksista säädetään [tuomioistuinlaissa](#).

Tehtävä ja velvollisuudet

Tuomarin ammattia säännellään lailla. Tuomarien eettinen säännöstö on hyväksytty Viron tuomioistuinten tuomarien täysistunnossa. Lisätietoja on saatavissa [tuomioistuinten](#) ja [korkeimman oikeuden](#) verkkosivustolta.

Tuomarin tehtävänä on käyttää oikeutta perustuslain ja säädösten mukaisesti ja ratkaista niiden perusteella asia osapuolten kannalta oikeudenmukaisella tavalla. Tuomari kehittää oikeudenkäyttöä tulkitsemalla säädöksiä ja tekemällä tutkimusta.

Tuomari hoitaa virkatehtäviään puolueettomasti ja omaa etuaan ajamatta sekä ottaa virkaansa liittyvät intressit huomioon myös ammatillisen toimintansa ulkopuolella. Tuomarin on käytäyttyvä nuhteettomasti sekä työssä että vapaa-ajalla ja pidäyttyvä toimista, jotka saattavat vahingoittaa tuomioistuimen mainetta. Tuomari ei saa paljastaa tietoja, jotka tulevat hänen tietoonsa suljetuin ovin pidetyssä tuomioistuimen istunnossa tai ratkaisun löytämiseksi käydyissä keskusteluissa. Tuomaria sitoo salassapitovelvollisuus myös virkasuhteen päätyttyä. Tuomarin tehtävänä on mentoroida ensimmäisen oikeusasteen tuomareita, joilla on alle 3 vuotta kokemusta, apulaistuomariharjoittelua suorittavia henkilöitä ja harjoitteluaan suorittavia yliopisto-opiskelijoita. Tuomarilla voi olla kerrallaan enintään kaksi mentoroitavaa. Tuomarin edellytetään kehittävän ammatillista tietämystään ja ammattitaitoaan säännöllisesti ja osallistuvan koulutukseen.

Tuomarien palkkaus ja muut edut

Tuomareille on taattu laissa eräitä etuja, kuten palkka, ikälisät, eläke, lomat, virka-asu ja muut edut.

Tuomarin palkka vahvistetaan [valtion korkeimpien virkamiesten palkkoja koskevassa laissa](#).

Tuomarin eläkkeen määräytymisperusteista säädetään [tuomioistuinlaissa](#).

Tuomarin eläkkeeseen kuuluvat vanhuuseläke, työeläke, työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke. Tuomarille ei makseta eläkettä niin kauan kuin hän toimii tuomarina. Jos eläkkeelle jäänyt tuomari tekee muuta työtä, hän saa palkasta riippumatta täyden tuomarin eläkkeen. Tuomarin eläkettä ei makseta, jos tuomari on pantu viralta kurinpitोरikkomuksen takia tai tuomittu rikoksesta. Tuomarin eläke perutaan, jos hänet on tuomittu oikeudenkäyttöön liittyvästä rangaistavasta teosta.

Tuomarilla on oikeus vuosilomaan. Peruslomaoikeus on 35 kalenteripäivää, ja virkaiän perusteella tuomari saa lisälomaa enintään 7 kalenteripäivää tuomioistuinlaissa kuvatuin edellytyksin.

Maallikkotuomarit

Maallikkotuomarit osallistuvat käräjäoikeuksien lainkäyttöön vain ensimmäisen oikeusasteen rikosasioita käsiteltäessä. Lainkäytössä maallikkotuomarilla on sama asema sekä samat oikeudet ja velvollisuudet kuin tuomarilla. Maallikkotuomari voidaan nimittää enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan. Hänen on oltava 25–70-vuotias oikeustoimikelpoinen Viron kansalainen, joka asuu Virossa ja pystyy käyttämään viron kieltä kielilaissa säädetyllä C1-tasolla. Lisäksi hänen on oltava moraaliltaan sovelias toimimaan maallikkotuomarina. Nimityksen maallikkotuomariksi voi saada korkeintaan kahdeksi perättäiseksi kaudeksi.

Maallikkotuomariksi ei voida nimittää ketään, joka on tuomittu rikoksesta; joka on konkurssivelallinen; joka on terveydentilansa vuoksi tehtävään soveltumaton; jolla on ollut pysyvä asuinpaikka (eli osoitetiedot on kirjattu väestörekisteriin) alle yhden vuoden ajan sen paikallishallintoyksikön alueella, joka on esittänyt häntä maallikkotuomariehdokkaaksi; joka on tuomioistuimen, syyttäjänviraston tai suojelupoliisin palveluksessa; joka on asepalveluksessa; joka on asianajaja, notaari tai haastemies; joka on tasavallan hallituksen jäsen, joka on kunnan- tai kaupunginvaltuuston jäsen, joka on tasavallan presidentti, joka on Viron parlamentin jäsen. Jos jotakuta syytetään rikoksesta, häntä ei voi rikosoikeudellisen menettelyn aikana nimittää maallikkotuomariksi.

Maallikkotuomarin olennainen tehtävä lainkäytössä on edustaa sellaisen tavallisen ihmisen näkemystä, joka tarkastelee oikeudenkäyntiä inhimillisistä eikä niinkään oikeudellisista lähtökohdista. Maallikkotuomariehdokkaiden valinnasta vastaavat kaupungin- tai kunnanvaltuustot.

Apulaistuomarit ja julkisasiamiehet

Apulaistuomari on tuomioistuimen virkamies, joka suorittaa laissa säädettyjä tehtäviä. Apulaistuomari on riippumaton, mutta hänen on noudatettava tuomarin ohjeita siltä osin kuin laissa on säädetty. Apulaistuomari voi tehdä merkintöjä rekistereihin (esimerkiksi kiinteistörekisteriin tai kaupparekisteriin) ja antaa rekisterinpidon piiriin kuuluvia määräyksiä, esimerkiksi uhkasakkomääräyksiä. Apulaistuomari voi hoitaa nopeutettua maksamismääräysmenettelyä.

Apulaistuomaria koskevat samat viranhoidon liittyvät rajoitteet kuin tuomareita.

Apulaistuomariksi voidaan nimetä henkilö, joka on suorittanut kansallisella tasolla tunnustetun oikeustieteen maisterin tutkinnon tai jolla on Viron tasavallan koulutuslain 28 §:n 22 momentissa tarkoitettu sitä vastaava pätevyys tai vastaava ulkomainen pätevyys. Hänen on pystyttävä käyttämään viron kieltä

kielilaissa säädettyllä C1-tasolla tai sitä vastaavalla tasolla ja oltava moraaliltaan nuhteeton. Hänen on pitänyt suorittaa apulaistuomariharjoittelu, jollei valintalautakunta ole vapauttanut häntä harjoittelusta. Apulaistuomariksi voidaan nimittää myös henkilö, joka on suorittanut tuomarin tutkinnon. Apulaistuomariksi ei voida nimittää henkilöä, joka on tuomittu rikoksesta, joka on erotettu tuomarin, notaarin tai haastemiehen virasta, joka on erotettu asianajajaliitosta, joka on pantu viralta kurinpitotorikkomuksen vuoksi, joka on konkurssivelallinen, joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa tilintarkastajana, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista, joka on määrätty lopettamaan ammattitoimintansa patenttiasiamiehenä, paitsi jos hän on itse pyytänyt lopettamista, joka on menettänyt valantehneen kääntäjän aseman valantehneistä kääntäjistä annetun lain 28 §:n 3 momentin 3 alamomentin nojalla. joka on kolmen vuoden kuluessa tuomariksi nimittämisestä vapautettu tuomarin virasta sillä perusteella, että hän on sopimaton virkaan. Apulaistuomarit nimitetään virkaan julkisen kilpailun perusteella.

Apulaistuomareihin ja heidän nimeämismenettelyynsä sovellettavat vaatimukset on määritelty [tuomioistuineläissa](#).

Julkisasiamies tuomioistuinten virkamies, joka itsenäisesti tai tuomarin valvonnassa osallistuu oikeudenkäyntien valmisteluun ja tapausten käsittelyyn oikeudenkäyntilaissa säädettyllä tavalla. Julkisasiamies voi toteuttaa kaikkia niitä toimia ja tehdä kaikkia niitä päätöksiä, jotka apulaistuomarilla tai tuomioistuimen muulla virkamiehellä on oikeudenkäyntilain mukaisesti oikeus tehdä. Julkisasiamies on riippumaton, mutta hänen on noudatettava tuomarin ohjeita siltä osin kuin laissa on säädetty.

Julkisasiamiehiin sovelletaan samoja vaatimuksia kuin apulaistuomareihin. Julkisasiamiehen toimi täytetään avoimella kilpailulla.

Julkisasiamieheksi ei voida nimittää henkilöä, joka on tuomittu tahallista rikoksesta, joka on tuomittu tahallisesta valtionoikeudesta rikoksesta, vaikka rangaistusta koskevat tiedot olisi poistettu rikosrekisteristä, jolta on lainvoimaisella oikeuden päätöksellä evätty oikeus harjoittaa julkisasiamiehen toimea, tai joka on julkisasiamiestä suoraan valvovan henkilön lähisukulainen tai avopuoliso.

Julkisasiamiesten (521 Kb) ja **apulaistuomareiden** (373 Kb) lisäksi tuomioistuimen virkamiehiin kuuluvat

tuomioistuimen johtaja (367 Kb) ja **kirjaaja** (364 Kb) .

Asianajajat

Asianajajiin kuuluvat valantehneet asianajajat ja valantehneiden asianajajien avustajat.

Asianajajat ovat Viron asianajajaliiton jäseniä ja heihin sovelletaan asianajajaliitosta annettua lakia. Viron asianajajaliiton jäseneksi hyväksytään asianajajatutkinnon suorittanut henkilö, joka täyttää asianajajaliitosta annetussa laissa asetetut vaatimukset.

Viron asianajajaliitto (*Eesti advokatuur*) on itsehallinnollinen ammattiliitto, joka on perustettu oikeudellisten palvelujen tarjoamiseksi yksityisellä ja julkisella sektorilla. Se myös suojelee asianajajien ammatillisia oikeuksia. Viron asianajajaliitto valvoo jäsentensä ammattitoimintaa ja ammattietiikan vaatimusten noudattamista. Se myös järjestää asianajajien työssä tapahtuvaa ammatillista koulutusta ja huolehtii valtion oikeusavun tarjoamisesta. Jäsentensä välityksellä asianajajaliitto varmistaa valtion oikeusavun saatavuuden.

Viron asianajajaliiton toimintaa hoidetaan eri elimissä, joita ovat yleiskokous, hallitus, puheenjohtaja, tarkastuslautakunta, kunniatuomioistuin ja ammatillista soveltuvuutta arvioiva lautakunta.

Valantehneellä asianajajalla on oikeus

edustaa ja puolustaa asiakkaita tuomioistuimessa sekä esitutkimusmenettelyssä ja muissa menettelyissä sekä Virossa että ulkomailla kerätä todistusaineistoa

valita ja käyttää oman harkintansa mukaan laillisia keinoja ja toimenpiteitä tarjotessaan oikeudellisia palveluja

hankkia kansallisilta ja paikallisilta viranomaisilta oikeudellisten palvelujen tarjoamisessa tarvittavia tietoja, tutustua asiakirjoihin ja hankkia niistä jäljennöksiä ja otteita, ellei asianajajia kielletä lainsäädännössä hankkimasta tällaisia tietoja ja asiakirjoja

käsitellä muiden kuin asiakkaidensa erilaisia henkilötietoja, jotka on hankittu sopimuksen tai säädöksen mukaisesti, ilman asianomaisten henkilöiden suostumusta, jos se on tarpeen oikeudellisten palvelujen tarjoamiseksi

todistaa oikeiksi allekirjoituksia ja jäljennöksiä asiakirjoista, jotka on toimitettu tuomioistuimelle ja muille virallisille elimille osana asiakkaalle tarjottavia oikeudellisia palveluja

tarjota yhteyshenkilöpalveluja

toimia välimiehenä tai sovittelijana sovittelulaissa säädettyssä menettelyssä

toimia konkurssipesän hoitajana, jos hän on konkurssipesän hoitajien liiton jäsen.

Valantehneen asianajajan avustajalla on valantehneen asianajajan valtuudet laissa säädettyjen rajoituksin.

Valantehneen asianajajan avustajalla ei ole valtuuksia toimia välimiehenä tai sovittelijana sovittelulaissa säädettyssä menettelyssä. Hänellä ei ole valtuuksia edustaa tai puolustaa asiakkaita korkeimmassa oikeudessa, ellei laissa toisin säädetä. Valantehneen asianajajan avustaja ei saa toimia konkurssipesän hoitajana.

Valantehneen asianajajan avustaja saa tarjota oikeudellisia palveluja vain sen valantehneen asianajajan valvonnassa, jonka palveluksessa hän on.

Tarjotessaan oikeudellisia palveluja asianajaja toimii riippumattomasti ja noudattaa lakia, Viron asianajajaliiton elinten hyväksymiä päätöksiä, asianajajien ammattietiikkaa koskevia vaatimuksia, hyviä toimintatapoja ja omaatuntoaan.

Asianajajalle paljastetut tiedot ovat luottamuksellisia. Kun asianajajaa tai asianajajaliiton tai lakiasiaintomiston työntekijää kuullaan todistajana, häntä ei saa kuulustella tai pyytää antamaan tietoja asioista, jotka ovat tulleet hänen tietoonsa oikeudellisten palvelujen tarjoamisen yhteydessä.

Asianajajan tarjoamiin oikeudellisiin palveluihin liittyviä tietovälineitä suojaa koskemattomuus.

Ammatillisia tehtäviään hoitavaa asianajajaa ei saa samaistaa asiakkaaseen tai asiakkaan oikeustapaukseen.

Asianajajaa ei saa pidättää, tutkia tai pitää tutkintavankeudessa hänen ammattitoimintaansa liittyvistä syistä, paitsi kärkeäoikeuden päätöksellä.

Lakiasiaintomistossa, jonka välityksellä asianajaja tarjoaa oikeudellisia palveluja, ei saa suorittaa etsintää asianajajan ammattitoimintaan liittyvistä syistä.

Viron asianajajaliiton verkkosivustolla on luettelo asianajajista ja lakiasiaintomistoista sekä muuta hyödyllistä tietoa. Euroopan oikeusportaalissa on toiminto ”**Kuinka löydän lakimiehen**”, jonka avulla voi hakea asianajajia kaikkialta EU:sta.

Oikeudelliset tietokannat

Edellä mainittujen tietokantojen lisäksi ei ole muita tietokantoja.

Lainopilliset neuvonantajat

Lainopillisten neuvonantajien ammattitoimintaa ei säännellä Virossa lailla.

Notaarit

Organisaatio

Kaikilla Virossa toimivilla notaareilla on yhtäläinen toimivalta. Notaaritoimintaa säännellään [notaarilaissa](#). Oikeusministeriö ja notaariliitto vastaavat yhdessä notaarien ammattitoiminnan sääntelystä ja hallinnoinnista. Notaariliitto on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka jäseniä kaikki virkaan nimitetyt notaarit ovat. Sen tehtäviin kuuluu valvoa, että notaarit tekevät työnsä tunnollisesti ja oikein. Sen tehtäviin kuuluu valvoa, että notaarit tekevät työnsä tunnollisesti ja oikein.

Lisäksi se yhdenmukaistaa notaarien ammatillista toimintaa, järjestää notaareille koulutusta, organisoii hakijapalvelua, hoitaa ja kehittää notaarien sähköistä tietojärjestelmää, osallistuu yhdessä oikeusministeriön kanssa valvontaan jne. **Notaariliiton** verkkosivustolla on tietoja notaareista ja notariaattipalveluista.

Tehtävät ja velvollisuudet

Notaari on julkisoikeudellisen viran haltija. Hänellä on valtion antamat valtuudet todistaa pyynnöstä oikeaksi tosiseikasto, jolla on oikeudellista merkitystä, ja suorittaa muita notariaattitehtäviä oikeusvarmuuden takaamiseksi.

Notaarien on hoidettava tehtävänsä puolueettomasti, luotettavasti ja riippumattomasti. Heillä on velvollisuus varmistua liiketoimen osapuolten todellisista aikeista ja olosuhteista, joita moitteettoman liiketoimen suorittaminen edellyttää, sekä selittää osapuolille erilaiset tavat suorittaa liiketoimi ja liiketoimen seuraukset.

Notaarit suorittavat pyynnöstä seuraavia notariaattitehtäviä:

notaarin todistusten antaminen (erilaiset sopimukset, valtuutusasiakirjat, testamentit) ja asiakirjojen oikeaksi todistaminen (jäljennökset, allekirjoitukset, tulosteet jne.)

perimysasioiden hoitaminen

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1–32) 60 artiklan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen sellaisten notariaattiasiakirjojen valmistelusta, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönotosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 650/2012 (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 107–134) 59 artiklan 1 kohdan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen notariaattiasiakirjojen todistusvoimasta sekä 60 artiklan ja liitteen II mukaisesti todistusten antaminen sellaisten notariaattiasiakirjojen valmistelusta, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 4/2009 (EUVL L 007, 10.1.2009, s. 1–79) 48 artiklan 3 kohdan sekä liitteiden III ja IV mukaisesti otteiden toimittaminen sellaisista notariaattiasiakirjoista, jotka pannaan täytäntöön Virossa;

lupa-asiakirjojen mitättömäksi julistaminen oikeaksitodistamisesta annetun lain mukaisesti

sovittelijana toimivan asianajajan tai toisen notaarin tekemien sopimusten vahvistaminen täytäntöönpanokelpoiseksi sovittelumenettelystä annetun lain nojalla apostillojen antaminen (todistusten tai muiden asiakirjojen varmentamiseksi)

vuosikertomusten toimittaminen rekisteriä pitävälle tuomioistuimelle oikeushenkilöiden pyynnöstä

avioliiton ja -eron vahvistaminen sekä avioliitto- ja avioerohakemuksen laatiminen

talletusten, vakuuksien ja asiakirjojen vastaanotto

kiinteistö- ja rekisteriosastoissa pidettäviin rekistereihin vietyjen tietojen tai asiakirjojen antaminen niihin tutustumista varten

tietojen tai hakemusten välittäminen yrittäjän pyynnöstä taloushallintoviranomaiselle, asiakirjojen tai muiden tietojen vastaanottaminen

taloushallintoviranomaisilta sekä hallinnollisten määräysten tiedoksiantaminen yrittäjälle

tietojen merkitseminen rekisteriin yrittäjän pyynnöstä

tosiasiallista edunsaajaa koskevien tietojen esittäminen oikeushenkilön tai uskotun miehen pyynnöstä.

Asiakkaan on maksettava notaarille kyseisistä toimista laissa vahvistettu palkkio.

Notaarit voivat tarjota seuraavia notariaattipalveluja:

todistusmenettelyyn liittymätön oikeudellinen neuvonta

verolainsäädäntöä ja ulkomaista lainsäädäntöä koskeva neuvonta, joko todistusmenettelyn yhteydessä tai erillisenä palveluna

sovittelulain mukainen sovittelu

välimiehenä toimiminen siviiliprosessilain nojalla

huutokauppojen, äänestysten, arpajaisten ja arvontojen toimittaminen sekä tulosten vahvistaminen

valan vastaanottaminen ja valaehitoisten todistusten oikeaksi todistaminen

notariaattipalvelun ulkopuolella tapahtuva ilmoitusten ja tietojen välittäminen sekä näytön esittäminen niiden välittämisestä tai siitä, ettei välittäminen ole ollut mahdollista

yhteyshenkilöpalvelujen tarjoaminen

talletusten (muiden kuin käteistalletusten), arvopapereiden, asiakirjojen ja muiden esineiden vastaanottaminen, jos se ei ole notariaattitehtävä tai siitä

johtuva virkavelvollisuus

yrittäjän tekemiin selvityspyyntöihin vastaaminen.

Tietoa notaareiden tarjoamista notariaattipalveluista on saatavissa notaariin [verkkosivustolla](#). Asiakas ja notaari sopivat notaaripalvelujen palkkioista ennen palvelun suorittamista.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Virossa haastemiehen ammatti on vapaa oikeusalan ammatti: haastemiehet toimivat omissa nimissään ja ovat vastuussa omasta toiminnastaan.

Haastemiehen on hoidettava tehtävänsä puolueettomasti ja vastuullisesti. Haastemiehen ammatillista toimintaa säädelään

[haaste- ja ulosottomiehistä annetulla lailla](#).

Haastemiehillä ja konkurssipesän hoitajilla on yhteinen ammatillinen järjestö, haastemiesten ja konkurssipesän hoitajien liitto, joka on toiminut tammikuusta 2010 lähtien. Haastemiesten ammatillista toimintaa, valvontaa, kurinpidollista vastuuta ja ammatillista järjestäytymistä koskevaa toimintaa säännellään haaste- ja ulosottomiehistä annetulla lailla. Liiton tehtävänä on muun muassa kehittää ja tehdä tunnetuksi vapaita oikeusalan ammatteja, kehittää hyviä virka- ja ammattikäytäntöjä ja valvoa niiden noudattamista, laatia suosituksia ammatillisen toiminnan yhdenmukaistamiseksi, järjestää koulutusta ja kehittää tietojärjestelmiä. Liitolla on myös kunniatuomioistuin. Lisätietoa liiton toiminnasta on saatavissa sen [verkkosivustolta](#).

Haastemiehen virkatehtäviä ovat

täytäntöönpanomenettelyjen toteuttaminen niistä annetun säännösten mukaisesti

asiakirjojen tiedoksiantaminen prosessilainsäädännön mukaisesti

jäämistöjen inventoiminen ja hallitseminen perintökaaren mukaisesti

julkisten huutokauppojen järjestäminen laissa säädetyissä tapauksissa täytäntöönpanomenettelyn ulkopuolella tuomioistuimen tai hallintoelimen pyynnöstä

ulkomailta tulevan elatusavun käsittely perhe-etuuslain mukaisesti.

velallisen täytäntöönpanomenettelyprofiilin laatiminen.

Haastemiehen palkkio näiden virkatehtävien hoitamisesta on määritetty haaste- ja ulosottomiehistä annetussa laissa.

Haastemies voi pyynnöstä ammatillisena palveluna

toteuttaa irtaimen omaisuuden tai kiinteistön huutokaupan

antaa asiakirjoja tiedoksi

antaa oikeudellisia neuvoja ja laatia oikeudellisia asiakirjoja, jos hänen koulutuksensa vastaa tuomioistuinlain 47 §:n 1 momentin 1 alamomentissa säädettyä antaa oikeudenkäynnin ulkopuolista palvelua jonkin oikeustositseikan vahvistamiseksi toimia sovittelijana sovittelulain mukaisesti toimia välimehenä siviiliprosessilain nojalla.

Haastemielehellä on oikeus kieltäytyä ammatillisen palvelun suorittamisesta.

Ammatillisten palvelujen suorittamisedellytykset ja palkkiot sovitaan kirjallisesti palvelun pyytäjän kanssa ennen palvelun suorittamista. Sovittujen edellytysten ja maksujen on oltava hyvän ammatitavan mukaiset.

Haastemies ei voi ammatillisista palveluja suorittaessaan käyttää niitä oikeuksia, jotka haastemielehelle on laissa säädetty virkatehtävien hoitamista varten tai jotka johtuvat haastemielehen työpaikasta.

Tietoa haastemiesten ammatillisista palveluista löytyy liiton [verkkosivulta](#).

Haastemiesten ammatillisen toiminnan hallinnollisesta valvonnasta vastaavat oikeusministeriö ja liitto.

Haastemies vastaa ammatillisen toiminnan yhteydessä oikeudettomasti aiheutetusta vahingosta, myös silloin kun vahingon on aiheuttanut haastemielehen toimiston työntekijä. Jos haastemielehen virkatehtävistä aiheutuneeseen vahinkoon liittyvää korvausvaatimusta ei voida kattaa haastemielehen varoista kokonaan tai se voidaan kattaa vain osittain, vahingon korvaa liitto. Viime kädessä haastemielehen toiminnasta vastaa valtio. Liitolla ja valtiolla on oikeus periä saatava vahingosta vastuussa olevalta henkilöltä, ja valtiolla on oikeus periä saatava myös liitolta.

Konkurssipesän hoitajat

Konkurssipesän hoitaja on tuomioistuimen nimittämä henkilö, joka tehtävänsä perusteella suorittaa liiketoimia ja muita konkurssipesään liittyviä toimia sekä edustaa velallista tuomioistuimessa konkurssipesään liittyvissä riita-asioissa. Konkurssipesän hoitajan tärkein velvollisuus on puolustaa kaikkien velkojien ja velallisten oikeuksia ja etuja sekä turvata lainmukainen, ripeä ja taloudellisesti järkevä konkurssimenettely. Konkurssipesän hoitaja hoitaa tehtäviään henkilökohtaisesti. Konkurssipesän hoitajina voivat toimia myös liiton ammatillisen yhdistyksen jäsenenä olevat luonnolliset henkilöt, jotka liitto on valtuuttanut toimimaan konkurssipesän hoitajina, sekä valantehneet asianajajat, valantehneet tilintarkastajat ja haastemielehet. Liitto pitää yllä konkurssipesän hoitajien luetteloa. Luettelossa on tiedot kaikista henkilöistä, joilla on oikeus toimia konkurssipesän hoitajina, ja siihen voi tutustua liiton verkkosivustolla. Luetteloon lisätyn konkurssipesän hoitajan on varmistettava, että tiedot pitävät paikkansa.

Konkurssipesän hoitajan tärkeimpiä tehtäviä ovat:

määrittää velkojien vaateet, hallita konkurssipesää ja huolehtia konkurssipesän omaisuuden järjestämisestä ja myynnistä sekä velkojien vaateiden täyttämisestä konkurssipesästä

määrittää velallisen maksukyvyttömyyden syyt ja alkamisajankohta

järjestää tarvittaessa velallisen liiketoiminnan jatkuminen

asettaa tarvittaessa velallinen selvitystilaan, jos velallinen on oikeushenkilö

antaa tietoa velkojille ja velallisille laissa säädettyissä tapauksissa

raportoida velkojien ja velallisten toimista ja antaa tietoa konkurssimenettelystä tuomioistuimelle, valvovalle virkamielehelle ja konkurssipesän valvojakunnalle.

Konkurssipesän hoitajien toiminnan hallinnollisesta valvonnasta vastaa oikeusministeriö sille konkurssipesän hoitajasta toimitettujen kantelujen tai muiden sellaisten tietojen pohjalta, joiden perusteella on syytä olettaa, ettei konkurssipesän hoitaja ole täyttänyt velvoitteitaan. Oikeusministeriöllä on konkurssipesän hoitajan toimintaa valvoessaan oikeus varmistaa tämän ammatitoininnan asianmukaisuus ja laillisuus. Oikeusministeri voi ryhtyä kurinpitotoimiin, jos konkurssipesän hoitaja ei täytä konkurssipesän hoitajien ammatitoinintaa koskevasta lainsäädännöstä johtuvia velvoitteita. Oikeusministeri ei voi ryhtyä kurinpitotoimiin konkurssipesän hoitajana toimivia valantehneitä asianajajia vastaan. Oikeusministerillä on kuitenkin oikeus saattaa asia kunniatuomioistuimen käsiteltäväksi asianajajaliitossa.

Hallinnollisen toiminnan valvonnan lisäksi konkurssipesän hoitajien toimintaa valvovat toimivaltansa rajoissa myös konkurssipesän valvojakunta, velkojainkokous, tuomioistuin sekä liitto.

Linkit

[Oikeusministeriö](#)

[Lakimiesliitto \(voittoa tavoittelematon järjestö\)](#)

[Oikeusapusäätiö](#)

[Viron asianajajaliitto](#)

[Syyttäjälaitos](#)

[Notaariliitto](#)

[Haastemiesten ja konkurssipesän hoitajien liitto](#)

Päivitetty viimeksi: 20/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.